

lemmerne vil efterhaanden udkomme; men den Oversigt over Ekspeditionens Forløb, som her gives, lover godt for, at dette hidtil lidet kendte Land vil faa en i alle Henseender udtømmende geografisk Behandling. I nærværende populære Rejseskildring har Forfatteren, der igrøvrigt er en vidt berejst Mand, som bl. a. ogsaa har besøgt Island, søgt at give hvad der er karakteristisk for Landet, der i visse Maader har Forhold, der minder om de tilsvarende paa Island og Grønland, hvor Jøklen dækker store Dele af Landet. Den primitive Befolknings Liv og Kamp for Tilværelsen i den storslaaede Natur med den artfattige men individrige Natur fremstilles for Læseren i malende Billeder, der vidner om Forfatterens Evne til at skrive, om hvad han har iagttaget. Det videnskabelige Udbytte er indgaaet til de svenske Museer, saavel de zoologiske og botaniske som de ethnografiske og arkæologiske Samlinger, og Resultaterne af Undersøgelserne deraf vil bl. a. fremkomme i „Kungliga Vetenskapsakademiens Handlingar“. Ekspeditionen kom i Stand ved Støtte fra „Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi“ samt en Række Private.

Ekspeditionen lededes af Zoologen, Dr. S t e n B e r g m a n, hvis Hustru og nogle yngre Videnskabsmænd deltog i samme. Særlig fremhæver Forfatteren, at hans Hustru, Fru D a g n y B e r g m a n, var ham en meget stor Støtte ved det selvopofrende Arbejde, hun udførte. Hun deltog i alle hans Rejser, selv de haarde og farefulde Vinter-Færd. „Aldrig tabte hun Modet, ikke en Gang naar vi maatte tilbringe Natten ude i Ødemarken i bidende Kulde, eller naar Snestormen begravede os nedenfor Jelovpasset.“

Vi skal ikke nærmere komme ind paa en Redegørelse for, hvad der hændte paa Kamtchatka-Ekspeditionens eventyrlige Rejsefærd, eftersom Forfatteren om ikke længe vil gøre Rede for sit og sine Ledsageres Arbejde gennem et Foredrag i vort Geografiske Selskab. Bogen har mange smukke og karakteristiske Billeder, deriblandt Akvareller af Fru Bergman.

D. B.

Isaiah Bowman: Desert Trails of Atacama. American Geographical Society, Special Publications No. 5. New York. 1924.

Denne smukt udstyrede Bog giver en meget levende Skildring af en af de interessanteste Egne i hele Verden, den tørreste Del af hele Sydamerika, beliggende i det nordlige Chile og de tilgrænsende Partier af Bolivia og Argentina. Nærmest Kysten ligger en Højslette, selve Ørkenen Atacama, der er berømt for sine

enorme Salpeterlejer, der naturligvis har betinget en ret stor Befolkning og Trafik. Klimaet er her saa overdrevent tørt, at den gennemsnitlige Regnmængde mange Steder gaar ned til under en halv mm, hvorfor baa- de Kysten og Sletten er det mest trøstesløse Øde, man kan tænke sig. Indenfor denne Ørken ligger den saakaldte „Puna de Atacama“, et i de fleste Henseender meget varierende Landskab beliggende mellem Andernes Hovedkæde og deres østlige Udløbere, et Landskab bestaaende af „Bassiner, Dale, saltdekkede Bassinbunde, Bjergknuder, Kæder og alluviale Aflejringer.“ Store Strækninger ligger saa højt, at de om Vinteren er dækkede af et anseligt Snelag, mens de om Sommeren er tørre og ofte hjemsogt af frygtelige Storme. Til Tider besøges de af nomadiserende Stammer, som til andre Tider maa holde til i de lavere Strækninger, som kan faa noget Vand fra Tilløb fra Bjergene. En udførlig Beskrivelse gives ogsaa af de forskellige Randomraader, hvor der falder nogen, om end ret ringe Regn, og hvor der derfor kan opret- holdes en Kultur ved Hjælp af kunstig Vanding; det skildres udførligt, hvorledes en saadan er gennemført, og hvilke udførlige Bestemmelser, der maa træffes, for at ingen skal blive forfordelt ved Udnyttelse af den som oftest meget ringe Vandmængde.

I det hele giver Bogen en paa Selvsyn grundet Beskrivelse af de mange forskellige Distrikter, saa at man overalt faar et udmærket Billede af Naturforholdenes Indflydelse paa Kulturen, hvortil yderligere kommer den blandede Befolkning, idet der mange Steder findes rene Indianerstammer, mens andre besidder gammel spansk Kolonisation. Den let læselige Tekst suppleres udmærket af de talrige vellykkede Billeder.

O. B. Bøggild.

The Statesman's Year Book. Statistical and Historical Annual of the States of the World for the year 1924. Edited by Sir John Scott Keltie and M. Epstein, Macmillan and Co. London 1924.

Den foreliggende Bog er 61. Aargang af det fortrinlige Værk; den indeholder de nyeste Oplysninger lige til April 1924.

2 Kort viser „Turkey in Europe according to Lausanne Treaty 1923“ og „Syrio-Palestine Boundary according to Beyrout Agreement 1922“.

Publikationer udgaaede fra F. A. Brockhaus Forlag i Leipzig 1923.

De Serier af geografisk — navnlig Rejse- — Litteratur — som det bekendte Forlag udgiver, bliver sta-